

Χτίζοντας ένα μαζικό αναρχικό κίνημα: το παράδειγμα της CNT στην Ισπανία

των *Thabang Sefalala** και *Lucien van der Walt* (ZACF)

Οι ιδέες του αναρχισμού έχουν συχνά παρεξηγηθεί ή παραγκωνιστεί. Η διάδοση των μελετών, όπως είναι οι: *Πολιτική Οικονομία από τα Κάτω* του Knowles, *Αναρχικοί στην Ισπανική Επανάσταση* του Peirats και άλλες, είχαν ως στόχο την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος – και επίσης να δείξουν ότι ο αναρχισμός δεν μπορεί ποτέ να περιοριστεί σε μια ιδεολογία απλώς για να κρατάει τους καθηγητές και τους φοιτητές απασχολημένους στις συζητήσεις περί κοινωνιών.

Οι αναρχικοί έχουν χαρακτηριστεί ως “ουτοπικοί” ή θεωρούνται καταλύτες του χάους και της βίας, όπως στις διαμαρτυρίες του Σιάτλ το 1999, κατά του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Ωστόσο, ο αναρχισμός έχει έναν εποικοδομητικό πυρήνα και μια σημαντική ιστορία ως μαζικό κίνημα – συμπεριλαμβανομένης και της συνδικαλιστικής (μέσα από εργατικά σωματεία) του μορφής. Απορρίπτει τον αυταρχισμό και τον ολοκληρωτισμό που συχνά συνδέεται με τα Μαρξιστικά καθεστώτα και επιδιώκει να παρουσιάσει μια ρεαλιστική εναλλακτική λύση στον κλασικό Μαρξισμό, τη σοσιαλδημοκρατία και την τρέχουσα νεοφιλελεύθερη ηγεμονική τάξη πραγμάτων. Απορρίπτει τόσο τις εκδοχές του Μαρξισμού που έχουν δικαιολογήσει τη μαζική καταστολή, όσο και τις πιο επιφυλακτικές εκδοχές, όπως αυτή του Desai στο βιβλίο του “Η εκδίκηση του Μαρξ”, που ισχυρίζεται ότι ένα παρατεταμένο καπιταλιστικό στάδιο – με όλες τις φρίκες – παραμένει ζωτικής σημασίας πριν επιχειρηθεί ο σοσιαλισμός. Απορρίπτει τις ιδέες ότι η εκμετάλλευση και η καταπίεση είναι “ιστορικές αναγκαιότητες” για την ιστορική πρόοδο.

Η ιστορία του αναρχισμού και του συνδικαλισμού δείχνει ότι ισχύει το εντελώς αντίθετο. Ένα από τα βασικά θέματα που επισημάνθηκαν από τα πρόσφατα έργα αυτής της παράδοσης είναι ότι η κατασκευή ενός μαζικού αναρχικού και συνδικαλιστικού κινήματος βασιζόμενου στις αναρχικές αξίες της αντι-εξουσίας (authority), της ισότητας, της συλλογικής και ατομικής ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της δημοκρατίας – και είναι κάτι για τα οποία η απλοϊκή εργατική τάξη και οι φτωχοί άνθρωποι είναι απόλυτα ικανοί.

Αυτό παρουσιάζεται θαυμάσια από την αναρχοσυνδικαλιστική CNT (Εθνική Συνομοσπονδία Εργασίας) της Ισπανίας. Δημιουργήθηκε το 1910 στη Βαρκελώνη, στην ισπανική επαρχία της Καταλονίας – τον βιομηχανικό κέντρο της χώρας. Η CNT προέκυψε μέσα από δύσκολες κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες οι οποίες χαρακτήριζαν την Ισπανία, και μεγάλωσε, παρά την έντονη καταστολή, στη δεκαετία του 1930. Ενσωματώνοντας τις κεντρικές αναρχικές αξίες και αρχές της ατομικής ελευθερίας, της συνεργασίας και δημοκρατίας, η CNT εξελίχθηκε στο ισχυρότερο συνδικαλιστικό – και μαζικό – κίνημα στη χώρα.

Η Ισπανία σημαδεύτηκε από υψηλού επιπέδου ανισότητες, και ένα κοινωνικό σύστημα που ευνοούσε την ελίτ· μια δεξιά Εκκλησία λειτουργούσε συχνά ως θεσμός καταπίεσης, όπως έκανε και το κράτος. Οι δραστηριότητες της CNT κατεστάλησαν εντόνως με την επιβολή των όπλων. Η κρατική εξουσία χρησιμοποιήθηκε κατ’ επανάληψη για να συντρίψει την αντίσταση της εργατικής τάξης και των αγροτών· αυτό ήταν απαραίτητο για την άρχουσα τάξη για να διατηρήσει τα προνόμιά της.

Παρά τις συνθήκες αυτές – και κόντρα στην αντίληψη που έλεγε ότι η καταστολή, η εξουσία (authority), η εκμετάλλευση, η φτώχεια που οδηγεί στην εξαθλίωση, η πείνα και η δυστυχία, καθώς και ο πλούτος και η δύναμη είναι αναγκαία κακά, για τους ανθρώπους που δεν ήξεραν να μετρούν πέρα από τα δάχτυλα του ενός χεριού – η CNT αντιπαρέβαλε το παράδειγμα κοινών ανθρώπων που διαθέτουν βαθιές ικανότητες και νοημοσύνη. Έκτισε ένα μαζικό συνδικαλιστικό κίνημα που υπερασπιζόταν και ανέπτυξε τις συνθήκες ζωής των εργατών, που εκπαιδευε εκατομμύρια ανθρώπων σε μια εναλλακτική κοσμοθεωρία, που αγωνιζόταν μαζί με τις κοινότητες ενάντια στις εξώσεις και για χαμηλότερα ενοίκια και εκείνη που συμμάχησε με την εργατική τάξη, την αγροτική νεολαία και τις γυναίκες που αγωνίζονταν για τον αναρχική υπόθεση.

Μέσω των δομών, της μαχητικότητας, της εκπαίδευσης και των συμμαχιών της, η CNT βοήθησε να αναπτυχθεί και να καλλιεργηθεί, σε μαζική κλίμακα, οι δυνατότητες και η έμφυτη νοημοσύνη των μαζών – ικανότητες και νοημοσύνη που εκμηδένισαν την ανάγκη για κυριαρχία των πολλών από μια ελίτ. Αυτό αποδείχθηκε πιο δραματικά στη δεκαετία του 1930, όταν η CNT (και η συμμαχική Ιβηρική Αναρχική Ομοσπονδία, η FAI, μια αναρχική πολιτική οργάνωση που συνδέεται με τη CNT) ξεκίνησε ή υποστήριξε μια σειρά λαϊκών εξεγέρσεων. Το 1936, η CNT και η FAI βοήθησαν να σταματήσει ένα στρατιωτικό πραξικόπημα, απελευθερώνοντας μια μαζική και βαθιά κοινωνική επανάσταση που έλαβε χώρα σε εκατομμύρια εκτάρια γης και τα τεράστια τμήματα της βιομηχανίας και των υπηρεσιών που τέθηκαν υπό εργατικό και κοινοτικό έλεγχο. Συχνά διαχειρίζονταν από τις δομές της CNT, οι “κολλεκτίβες” ήταν αυτοδιαχειριζόμενες, με υψηλή αποδοτικότητα και απέρριψαν τη λογική της παραγωγής για κέρδος· προχώρησαν στην άμεση εφαρμογή του ανώτατου σταδίου του αναρχικού κομμουνισμού. Δυστυχώς, οι αποτυχίες εκ μέρους της CNT και της FAI αδρανοποίησαν αυτό το πρόγραμμα και άνοιξαν την πόρτα για την ήττα του.

Τούτου λεχθέντος, η εμπειρία της CNT από τη δεκαετία του 1910 έως τη δεκαετία του 1930 τονίζει την πραγματικότητα ότι είμαστε δηλαδή, πολύ μακριά από αυτά που ο άνθρωπος είναι σε θέση να καταφέρει. Είναι στο χέρι των απλών ανθρώπων να ξαναφτιάξουν τον κόσμο. Αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την οικοδόμηση του κινήματος: το μοντέλο CNT που, ακολουθώντας τα βήματα του αναρχικού Μιχαήλ Μπακούνιν, που επέμεινε ότι “Η μελλοντική κοινωνική οργάνωση πρέπει να γίνει μόνο από τα κάτω προς τα πάνω, από την ελεύθερη ένωση ή ομοσπονδία των εργαζομένων” αρχικά σε τοπικό επίπεδο και εν τέλει “σε μια μεγάλη ομοσπονδία, διεθνή και καθολική,” που θα αγκαλιάζει όλη την ανθρωπότητα που υποφέρει, και είναι ικανή να ξαναφτιάξει τον κόσμο πάνω στη βάση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της ισότητας και της ελευθερίας.

* Γράφει με προσωπική του ιδιότητα

Μετάφραση: [Agitprop Anarquista](#)